

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
SREDA
5. avgust
1992

Letnik XLVI.
Štev. 31 (2666)
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
Cena: 8 šil.
30 tolarjev

P. b. b.

Slovenija 2, Avstrija 1 olimpijsko medaljo

Na 25. poletnih olimpijskih igrah v Barceloni so atleti Slovenije dosegli dve bronasti kolajni. Prvo kolajno za Slovenijo sta v soboto priveslala Denis Žvegelj in Iztok Čop v dvojcu brez krmarja, v nedeljo pa je četverec brez krmarja osvojil drugo bronasto. Doslej edino kolajno za Avstrijo sta osvojila zgornjekoroška Christoph Zerbst in Harald Jonke. V dvojnem dvojcu brez krmarja sta tik za avstralskima veslačema dosegla drugo mesto.

Suša grozi kmetom

Medtem ko letoviščarji uživajo vroče dneve in se ohlajajo s skoki v jezera, za polja in travnike naših kmetov ni uthe. Tudi za včeraj napovedane nevihte so izostale.

Ker je v mnogih predelih Koroške nastala že nepopravljiva škoda - krompir se suši na njivah, otava je požgana, koruza je dosegla samo polovico običajne višine - zahteva Skupnost južnokoroških kmetov hitro in nebirokratsko pomoč od suše najbolj prizadetim kmetom.

V teh dneh je za celih šest stopinj topleje od dolgoletnega povprečja, če pa bo vročina še nadalje okrog 35 stopinj, kot to napovedujejo meteorologi, bo treba računati tudi s pomanjkanjem vode. Starejši ljudje pravijo, da so že usahnili številni vrelci, česar še ne pomnijo.

Enotna lista zavrača SPÖ

Z zadnjo tiskovno izjavo EL reagira na izjavo deželnozborskega poslanca SPÖ Petra Kaiserja, ki meni, da je zastopstvo slovenske narodne skupnosti najbolj učinkovito, če predstavniki narodne skupnosti pridejo v deželni parlament po listah strank. Očitajo mu, da je tako stališče najbolj značilno za poslušnega strankarskega vojaka in da se je doslej že v zadostni meri izkazalo, da stališča, pomembna za manjšine, lahko učinkovito zastopajo samo samostojni mandatarji, kajti drugi, ki so na listah strank, morajo ubogati izključno svoje centrale. Predsednik Enotne liste Andrej Wakounig nadalje meni, da je argument, da bi se ob samostojnem zastopstvu narodnih skupnosti stranke v precejšnji meri izognile odgovornosti za manjšine, samo nerodna grožnja za primer morebitne neposlušnosti.

S to izjavo vodstvo EL nadaljuje s svojim vse ostrejšim nastopanjem proti socializmu in očitno ni pripravljeno na resnejše pogovore ali kompromise.

Tudjmanova zmaga ohranja nacionalistično ravnotežje!

Na Hrvaškem čudeža ni bilo. Na nedeljskih predsedniških in delnih parlamentarnih volitvah je doslejšnji predsednik dr. Franjo Tudjman premočno zmagal s 56 odstotki vseh glasov, njegova stranka, Hrvatska demokratska skupnost (HDZ) pa s 43 odstotki, kar ji bo prineslo kar 70 odstotkov poslanskih sedežev v saboru.

Za Tudjmanom in njegovo HDZ sledijo Dražen Budiša (socialno liberalna stranka) z 22 odstotki (18), dr. Savka Dabčević Kučar (ljudska stranka) s 6 odstotki (6), enak odstotek pa je zbral

tudi ekstremno desni kandidat Hrvatske stranke prava Dobroslav Paraga.

Za predvolilno kampanjo je značilno, da je prav Tudjman skoval svoje volilno geslo iz programov socialnih liberalcev in pravašev. Volilcem je obljubil ponovno osvojitve tretjine hrvaškega ozemlja, ki so ga zasedle srbske sile, in socialno blaginjo.

Franjo Tudjman je sedemdesetletni nekdanji general jugoslovanske vojske. V nemilost v prejšnjem sistemu je prišel zaradi svoje sporne obdelave novejšo zgo-

vine, v kateri je delno rehabilitiral ustaštvo. Na volitvah pred dvema leti je zmagal predvsem zaradi nacionalističnega programa, kar pa je v veliki meri pripeljalo do vojne s hrvaškimi Srbi ob močni podpori Miloševića. Kot predsednik je ustanovil svojo gardo po vzoru angleškega dvora in se obdal z armado telesnih stražarjev. Njegovo predsedniško letalo je podobno Bushevemu, rezidenca je preselil v bivšo Titovo vilo Zagorko, zase pa je pred nedavnim kupil luksuzno vilo.

Njegova in zmaga njegove

stranke pomenita nadaljevanje avtoritarnega in enostrankarskega vladanja na Hrvaškem. Vojna, Tudjmanova predsedniška pooblastila, absolutna večina njegove HDZ so povsem onemogočila demokratični razvoj.

Kako bo prebivalstvu zagotovil socialno blagostanje ob grožečem drsenju v revščino, ne ve niti sam, zagotovo pa je, da je z njegovo zmago največ pridobil srbski nacionalist in diktator Milošević, ki prav zaradi Tudjmana in ravnotežja spet trdneje sedi na svojem tronu.

Jože Rovšek

Razgovor med osrednjima organizacijama

Razgovor je potekal v dokaj konstruktivnem vzdušju. Govorilo se je predvsem o odnosih med Slovenijo in Avstrijo, o čemer so vsi soglasno menili, da se morata tudi osrednji organizaciji ukvarjati s tem vprašanjem, prav tako pa tudi o odnosih do Slovenije in obratno. Pojavljajo se tudi druge skupine, ki želijo uveljavljati svoje delo za pravice koroških Slovencev. Seveda je bila ena osrednjih točk vprašanje lastnega mandatarja v deželnem zboru, o čemer ZSO meni, da je treba ostati realen. Dr. Grilc je navedel tri variante za slovenski mandat. Dr. Sturm meni, da bi bil virilni mandat dosegljiv, mag. Pipp pa je prepričan, da se bo FPÖ še premislila in podprla predlog EL za znižano klavzulo.

Vranitzky v SV

Zvezni kancler Vranitzky je v intervjuju za Slovenski vestnik povedal svoje stališče do razvoja v Sloveniji in na Hrvaškem. V prvi vrsti se zavzema za gospodarsko kooperacijo, kar zanj pomeni izpeljavo predvsem konkretnih projektov, ki jih nameravajo skupno obdelati in financirati. Pri tem je omenil ekološko sanacijo elektrarne Šoštanj in izgradnjo elektrarn na Savi. Avstrija se zavzema za to, da bi zaprli jedrsko elektrarno v Krškem, zaveda pa se, da je treba iskati alternative tudi s Hrvaško.

Vranitzky meni, da vojaška intervencija v vojni v bivši Jugoslaviji ne bi prinesla zaželenega učinka in da ne bi prispevala k miru in stabilnosti. Nasprotno, po njegovem bi to trpljenje prebivalstva še povečalo. Poudaril je, da nikakor ne more imeti razumevanja za srbsko agresijo, ki je hkrati posmeh vsem poskusom, da bi ustvarili ravnotežje med sprtimi stranmi. Osnovne pripravljenosti za pogovore ni.

Na zadnje vprašanje o povečani finančni podpori koroškim Slovincem, ki prejemamo za svoje narodnopolitično delo bistveno manj denarja iz Slovenije, je Vranitzky odgovoril, da je z manjšino v odprtem dialogu in da je bilo že veliko storjenega. Kljub včasih precejšnjemu odporu se je v njegovi mandatni dobi zgodilo veliko pozitivnega. Čeprav morda ne bodo izpolnjene vse zahteve, pa upa, da bomo prišli do sporazumnih rešitev.

Zveza koroških partizanov vabi na

proslavo

ob 50. obletnici prve in zmagovite bitke
proti SS enoti, ki bo

v nedeljo, 9. avgusta, ob 14. uri
na zgodovinskem kraju na Robežu.

Na proslavo vabimo vse partizane, aktiviste in demokrate iz Avstrije, Slovenije in Italije, kot tudi vse sedanje borce za pravice koroških Slovencev, za demokracijo in mir med sosedi.

Udeležili se je bodo visoki predstavniki iz Slovenije in Avstrije ter predstavniki borčevskih organizacij iz regije Alpe-Jadran.

Kulturni program bosta oblikovala godba na pihala z Raven na Koroškem in moški pevski zbor „Valentin Polanšek“ z Obirskega.

Pridite z vašimi sorodniki, prijatelji in znanci, da bomo skupaj praznovali ta zgodovinski dogodek, ki je koroškim Slovincem in avstrijskim demokratom vlil poguma za oboroženi odpor proti nacifašizmu.

Deželna EL se ni udeležila razgovora s Stoisićevo

Kot smo poročali, je deželno vodstvo EL zahtevalo odstop poslanke Zelene alternative Stoisićeve, ker le-ta ni podprla iniciativni predlog FPÖ v parlamentu glede avtonomnega mandata za avstrijske narodne skupnosti. Poslanica Zelenih je nato za pretekli četrtek EL povabila na razgovor v Bilčovsu. Deželno vodstvo EL je na srečanje poslalo svojega zastopnika prof. Jožeta Wakouniga, ki je prebral odprto pismo EL Stoisićevi in nato srečanje zapustil. V njem deželno vodstvo Stoisićeve očita, da je na srečanje povabila tudi ljudi, ki so sicer aktivni v manjšinski politiki, niso pa člani EL. Za razgovor da je deželno vodstvo pripravljeno, toda brez nečlanov EL.

Srečanja se je udeležil tudi občinski odbornik EL z

Bistrice nad Pliberkom Stanko Vauti, ki je dejal, da v njihovi frakciji EL sploh niso razpravljali o vprašanju zahteve po odstopu Stoisićeve. Dvomi, da bi tak predlog dobil večino. Poleg tega je poudaril, da je velika razlika med deželnim vodstvom EL in posameznimi občinskimi listami. Enotna lista na Bistrici nad Pliberkom npr. do sedaj ni razpravljala in sklepala o članstvu v deželni EL. Bistriška EL je nadstrankarska občinska lista, če bi se strankarsko vezala, bi ji to le škodovalo.

Ingrid Zablatnik, odbornica EL iz Bilčovsa, se ni izjasnila, ali podpira zahtevo deželne EL po odstopu Stoisićeve ali ne, vsekakor pa si želi, da bi Stoisićeva večkrat prišla na razgovore z mandatarji EL v občine.

Hanzi Weiss, kandidat na

listi Volilne skupnosti na Bistrici v Rožu, je dejal, da je občinska lista nadstrandarska in da on ne podpira zahteve po odstopu Stoisićeve. Frakcija o tem ni razpravljala.

Po telefonu smo vprašali tudi občinskega odbornika iz Borovelj mag. Petra Waldhauserja, ki sicer zahtevo po odstopu podpira, smatra pa, da pogovorna baza s Stoisićevo še ni dokončno izničena.

Stoisićeva, ki je v Bilčovsu predstavila svoje delo v avstrijskem parlamentu, je dejala, da je govornica manjšin Zelene alternative in zavezana manjšinskemu programu, ki so ga izdelali pripadniki manjšin in ga je sprejela Zelena alternativa. V parlamentu uveljavlja ta program.

Povabilu Stoisićeve so se odzvali le občinska odbornika Vauti in Zablatnikova, kandidat na bistriški listi Weiss ter nekateri drugi. Zaradi dopustov in drugih obveznosti so se nekateri odborniki opravičili. Zato je

Stoisićeva napovedala, da bo jeseni obiskala posamezne občinske frakcije, da bi zvedela avtentično mnenje komunalnih politikov glede njenega dela.

Vse kaže, da so v vprašanju zahteve deželnega vodstva EL po odstopu Stoisićeve na podeželju mnenja deljena. Predvsem pa je očitno, da deželna EL govori tudi v imenu tistih občinskih odbornikov, ki sploh niso njeni člani. Zato bi bilo dobro, da bi se posamezne občinske frakcije izjasnile, ali so včlanjene v deželno EL ali ne. Javnost, predvsem pa volilci bi vedeli, pri čem so, in za kaj vse velja njihov glas.

Predsednik ZSO dr. Marjan Sturm je dejal, da ZSO (in doslej tudi NSKS) ne podpira zahteve EL po odstopu Stoisićeve. Ocenil je, da gre le za volilno-taktično potezo EL, ki s to zahtevo skuša pridoliti kako pozitivno točko pri drugih parlamentarnih strankah.

Ali bo to zadostovalo za spremembo volilnega reda v smislu deželne EL, pa je več kot vprašljivo.

Slovenski politični barometer

Tudi avgustovski politični barometer na lestvici priljubljenosti in poznavanja slovenskih politikov ni vnesel pretresljivih sprememb, zlasti ne na vrhu.

Predsednik Milan Kučan je obdržal primat, premier Janez Drnovšek je Jelku Kacinu, ministru za informiranje, prepustil njegovo običajno tretje mesto, sam pa se je znova povzpел na drugo stopničko, ki si jo je že mesece poprej pogosto izmenjeval z Milanom Kučanom. Sicer pa se vrstni red tja do sedmega oz. osmega mesta, ki sta si ju zamenjala Dušan Plut in Ciril Zlobec, ni nič spremenilo. Janez Janša, Dimitrij Rupel in Igor Bavčar so svoja mesta obdržali.

SLOVENSKI VESTNIK

Ko je nemški kancler Kohl po propadu „Nemške demokratične republike“ zahodnonemškimi volilcem obljubljal, da bo združenje obeh Nemčij mogoča brez dodatnih večjih davčnih in drugih obremenitev, so strokovnjaki svarili, da so obljube zelo dvomljive. Dejansko se je izkazalo, da so stroški združitve zdaleč višji, kot so pričakovali. Davki so se zvišali, državni proračun je pod velikim pritiskom in za financiran-

dr. KRISTIJANA SCHELLANDRA

Zakaj posojilne obresti rastejo, hranilne pa padajo?

je večine potrebnih infrastrukturnih in gospodarskih projektov v vzhodnem delu Nemčije je nastalo veliko povpraševanje po posojilih. Tudi potrošniške potrebe vzhodnih državljanov so precejšnje, kar pravi tako sili v povpraševanje po kreditih.

Ker torej tako država, dežele, občine, podjetja in zasebniki potrebujejo posojila za investicije in potrošnjo, obstaja nevarnost, da se inflacija in količina denarja v obtoku tako markantno stopnjujeta, da bi to ogrozilo stabilnost nemške marke in s tem ravnotežje nemškega gospodarstva.

Zato je Nemška zvezna banka znatno podražila ceno denarja, torej obresti, ki jih morajo poslovne banke plačati zvezni banki. Za izposojanje denarja pri njej (diskontna obrestna mera) so obresti z nazadnje sklenjenimi 8,75 % izredno visoke, s tem pa tudi vsi krediti.

Avstrijska nacionalna banka se, kot vemo, ravna po Nemški zvezni banki, tako da so obresti tudi pri nas izredno visoke (dis-

kontna obrestna mera znaša 8,5 %).

Kreditni stroški za posojilojemalce so torej zelo visoki, medtem pa banke prav ta čas znižujejo obresti za hranilne vloge, ki bi se ob takem trendu pravzaprav morale prav tako zvišati.

Vzrok za to je slab gospodarski položaj avstrijskih poslovnih bank. Zaradi velike konkurence, pogojene z izredno visokim številom bank, so donosi naših bank znatno pod evropskim nivojem. Izgube v inozemskem poslovanju so prispevale svoje. Bistven vzrok za slabe donose pa so tudi visoke obrestne mere, ki jih morajo banke plačevati za kratkoročne vloge, a obresti, ki jih prejema za daljnoročna posojila s fiksnimi obrestmi, ki so jih v visokih vsotah pred leti dodelili predvsem državi, so znatno nižje.

Z visokimi obrestmi za posojila smo torej posredno udeleženi pri financiranju nemške združitve, z znižanjem obresti za hranilne vloge pa pomagamo avstrijskim bankam pri izboljšanju njihovega gospodarskega položaja.

Dnevno gledamo grozodejstva, ki nam jih posredujejo televizijske mreže iz bivše Jugoslavije. Sočustvujemo z žrtvami in se zgražamo nad povzročitelji te morije. Največji del krivde pripisujemo srbski politiki z Miloševićem na čelu.

Znano je, da se vojna začela že preden počila prva puška in eksplodirala prva bomba. Vojna se za-

KOMENTAR

dr. MARJANA STURMA

Samoodločbo na Hrvaškem bi bilo možno uveljaviti le v konsenzu z vsemi državljani te republike. Toda polarizacija, ki je nastala že v volilnem boju med Hrvati in Srbi, je to onemogočila.

Homogenizacija narodov na Balkanu, ki sta jo sprožila Milošević in Tudićman, je ustvarila razmerje, ki je moralo pripeljati do vojne. Kdor namreč člove-

Jugoslovanska tragedija

čenja v glavah, v mržnji do tujega, v nacionalistični večvrednosti do drugih narodov. Homogenizacija naroda temelji v največ primerih na mistifikaciji in heroizaciji zgodovine, v predsodkih do drugih narodov.

Bivša Jugoslavija zgovorno potrjuje, da se je vojna začela že pred leti. Milošević je svojo oblast v Srbiji izgradil na osnovi nacionalistične gonje proti Albancem. Z mistifikacijo zgodovine (kosovska „zmaga“ nad Turki) je homogeniziral srbski narod. Z revizijo jugoslovanske ustave na primeru avtonomnih pokrajin Kosova in Vojvodine je pričel pohod za „rešitev“ Jugoslavije, seveda pod srbsko komando. Zahod (in še posebej ZDA) je tedaj brez protestov sprejel kršenje jugoslovanske ustave. ZDA so se prizadevale za ohranitev jugoslovanske celovitosti in stavile na srbsko politiko, ki naj bi to zagotovila.

Hrvaška opozicija se je pred prvimi večstrankarskimi volitvami prav tako posluževala nacionalistične homogenizacije naroda.

Mistifikacija hrvaške zgodovine, rehabilitacija ustaštva, sovraštvo do srbskega naroda so bili glavni elementi Tudićmanove politike.

Homogenizacija je potekala tudi pri Muslimanih. Alija Izetbegović je leta 1983 napisal knjigo, v kateri je zahteval samostojno muslimansko državo. Ob koncu osemdesetih let so se Bosanci, ki so stoletja živeli skupaj, govorili en jezik, razlikovali pa so se edino po religiji, homogenizirali po navidezni narodnosti.

V začetku devedesetih let se je zahodna politika začela diferencirati. Medtem ko je Amerika zagovarjala jugoslovansko osemletno celovitost in zato podpirala srbsko, Miloševićovo politiko, je del Evrope pod geslom narodne samoodločbe začel podpirati slovenske in hrvaške ambicije po državni osamosvojitvi. Toda edino Slovenija je imela pogoje za uveljavitev samoodločbe. Zato so ob plebiscitu za osamosvojitve glasovali tudi pripadniki manjšin in drugih narodnosti v Sloveniji.

kove pravice uveljavlja le za svoj narod, bo to storil tudi s silo. V tem primeru te pravice za drug narod ne veljajo.

Ni naključje, da sta tako Milošević kot Tudićman odpravila svobodo tiska in na ključna mesta državne uprave postavila svoje privrženice. Navsezadnje se v Bosni bje boj med Srbijo in Hrvaško.

Narodnostna homogenizacija nujno vodi do avtoritarnih oblastniških struktur. V Srbiji je sedaj povsem rehabilitirano četništvo, na Hrvaškem pa ustaštvo. Politiko v obeh republikah določa ekstremna desnica.

Razvoj na Balkanu ni perspektiva za sodobno Evropo, toda ta se bo morala iz jugoslovanskih krvavih izkušenj kaj naučiti. Eno izmed spoznanj je prav gotovo to, da bo treba narodnostna vprašanja urejati na osnovi človekovih pravic. Zagovornike etnične in narodnostne homogenizacije pa bo treba razkrinkati kot nevarne nacionaliste.

Der Dialog ist offen und aufrecht

Mit dem Bundeskanzler sprach Igor Schellander

Ein Jahr Unabhängigkeit für Slowenien und Kroatien sind kürzlich vergangen. Wie gestalten sich die österreichischen Beziehungen zu diesen beiden neuen Staaten?

Zunächst zu Slowenien. Wir sind dabei, die Beziehungen zu normalisieren und zu stärken. Ich selbst habe für den Herbst eine Einladung nach Slowenien bekommen, die ich wahrnehmen werde, sofern nichts gravierendes dazwischenkommt. Es geht dabei vor allem um die wirtschaftliche Kooperation, und das ist momentan das Maßgeblichste. Hier gibt es sicherlich gute Chancen und viele Möglichkeiten.

Wirtschaftliche Kooperation – heißt das vor allem Kredite für Slowenien?

Das heißt es wahrscheinlich, wobei es mir um konkrete Projekte geht – und den slowenischen Vertretern im übrigen auch – die wir gemeinsam bearbeiten und finanzieren könnten.

Konkrete Projekte?

Da möchte ich diesen Herbstbesuch dazu nutzen, um solche Projekte zu konkretisieren.

Die Kooperation im energetischen Bereich – der Ausbau der Save-Kraftwerke mit österreichischer Hilfe, nicht zuletzt als mögliche Kompensation für ein zugesperktes AKW Krško – war bereits ein Gesprächsthema...

Diese Save-Kraftwerke sind nach wie vor aktuell. An weiteren konkreten Projekten wäre weiters der Umbau des Kraftwerkes Šoštanj hervorzuheben, wo schon die Projekte unter Dach und Fach sind und die Finanzierung sichergestellt ist. Das ist kein Zukunftsprojekt mehr, sondern schon ein konkretes.

Zu Krško: es gibt österreichische Bestrebungen, die slowenische Regierung zur Schließung dieses Risikoreaktors zu bewegen. Auch in Slowenien gab es dafür Verständnis. Nun scheint das wieder anders zu sein, und auch Kroatien spreizt sich gegen eine Schließung. Ein Thema Ihrer Gespräche im Herbst?

Wir haben den Slowenen immer wieder gesagt, daß dieses Kraftwerk nach unserem Dafürhalten ein Risikokraftwerk ist, nicht zuletzt wegen der tektonischen Gegebenheiten. Wobei wir schon verstehen, daß man einem Land nicht einfach sagen kann: „Sperrt das jetzt zu!“, sondern daß man gemeinsame Alternativen erarbeiten soll. Dies wären zum Beispiel die Kraftwerkskette an der Save.

Mir ist natürlich bekannt, daß die Kroaten das Problem anders sehen und daß wahrscheinlich auch die Energieversorgung Kroatiens anders zu beurteilen ist als die Sloweniens.

Erste Äußerungen aus den Reihen dieser Expertenkommission ergaben in bezug auf Krško wenig Positives. Wenn der Endbericht eindeutig Warnungen und Gründe für eine sofortige Schließung enthält, wird dann die österreichische Bundesregierung konkrete Schritte setzen?

Sicherlich, aber wir werden das mit verstärkten Angeboten in Richtung energiepolitischer Zusammenarbeit verknüpfen. Aber im Grunde: Ja.

Gibt es seitens der Bundesregierung in Wien eine unterschiedliche Haltung zu Slowenien und Kroatien?

Nicht grundsätzlich, nein. Aber die konkreten Gegebenheiten in den beiden Ländern sind unterschiedlich. Slowenien ist erfreulicherweise nicht in irgendwelche Kampfhandlungen und Kriegsbedrohungen verwickelt, was man bei Kroatien noch nicht sagen kann.

In bezug auf Kroatien häufen sich Kritiken wegen undemokratischer Zustände, der autoritären Politik seitens der Regierungspartei. Es gibt seit der Präsenz der UNO-Truppen auch konkrete Berichte darüber, daß auch Kroatien gegen die Friedensbestimmungen verstößt.

Ja, mir ist das auch bekannt. Ich habe die kroatischen Vertreter bei unserem letzten Zusammentreffen darauf angesprochen. Sie haben diese Vorwürfe in Abrede gestellt, und ich möchte die Hoffnung aus-

sprechen, daß diese Entkräftungen der Vorwürfe den realen Gegebenheiten entsprechen.

Kroatien wählt an diesem Wochenende. Eine österreichische Parlamentarierdelegation fährt zur Wahlbeobachtung. Ist der Umstand, daß kein Vertreter der SPÖ mitfährt, als Skepsis gegenüber fraglichen Methoden der Wahlvorbereitung seitens der Regierungspartei in Zagreb zu interpretieren?

Nein, so kann man das nicht interpretieren. Im Parlament ist man übereingekommen, daß zwei Abgeordnete entsandt werden: Ein Vertreter der Regierungspartei, der Herr Abgeordnete Kohl, und eine Vertreterin der Opposition, Frau Grandits.

Ihre persönliche Haltung und auch die Ihrer Partei in bezug auf die Anerkennung Sloweniens und Kroatiens war geprägt von Vorsicht, Bedachtsamkeit – man sprach auch von zu langem Zögern.

Ihr Außenminister Dr. Mock hat sich im Gegensatz dazu von erster Stunde an für die allerschnellste Anerkennung eingesetzt. Nun kann man aus heutiger Sicht urteilen, daß die damals nicht gelösten Probleme mit ein Grund für den heutigen Krieg sind. Seit kurzem ist ein zentrales europäisches Diskussionsthema die Frage einer militärischen Intervention in Bosnien-Herzegowina oder gar die Frage einer breiteren Intervention im Sinne von Angriffen auf Ziele in Serbien und Montenegro. Wiederum war es der österreichische Außenminister, der international dafür Stimmung gemacht hat. Teilen Sie die Auffassung, daß eine militärische Intervention eine Lösung der Probleme bringt?

Ich mache noch einmal einen Rückblick auf die sogenannte Anerkennungsdebatte. Mir ging es in allerbesten Linie darum, zu beurteilen, ob damals ein österreichischer Alleingang in der Anerkennung Sloweniens und Kroatiens richtig oder falsch gewesen wäre. Ich bin immer davon ausgegangen: Wenn wir bestimmte Schritte in dieser Richtung setzen, dann sollen sie auch den

Sinn haben, den Slowenen und Kroaten, so wie sie damals von der Jugoslawischen Bundesarmee bedrängt wurden, zu helfen. Man sollte Schritte unterlassen, die ihnen nicht helfen. Es ist damals hier in unserem Land mit einer beachtlichen Oberflächlichkeit diskutiert worden, die nämlich gelaute hat: Österreich, wenn du anerkannt, dann werden alle anderen Staaten sofort folgen und dann wird in wenigen Tagen das Schießen zu Ende sein.

Wir sind dieser Oberflächlichkeit nicht gefolgt, und die These, daß die rasche Anerkennung das Schießen sehr rasch beendet, ist hundertfach wiedergelegt worden.

Ich beurteile die Frage einer militärischen Intervention deshalb sehr zurückhaltend, weil zu dem umfaßbaren Leid, das stündlich geschieht, nicht Schritte gesetzt werden dürfen, die dieses Leid womöglich eher verschärfen als mildern. Trotz sämtlichen bisherigen internationalen Aktivitäten – vor allem im Bosnien-Krieg – sind kaum wirkliche Fortschritte zustande gekommen, und so meine ich auch, daß ein direktes militärisches Eingreifen keine wesentlichen Fortschritte für Frieden, Stabilität und Menschen erzielen würde.

Würden Sie sich auch international gegen eine solche Intervention aussprechen?

Da müßte man sehr klar die konkreten Umstände prüfen. Das ist nicht akademisch zu beantworten.

Sie hielten bis zuletzt korrekte Kontakte zur ehemaligen jugoslawischen Regierung unter Marković. Sowohl die Opposition als auch ihr Regierungspartner ÖVP kritisierten, daß zu den ehemaligen oppositionellen und nunmehr Regierungsparteien in Slowenien und Kroatien bis zur Anerkennung nicht so intensive Kontakte gepflegt wurden. So gesehen kann man Ihnen eine Voreingenommenheit kaum unterstellen, während sich viele bürgerliche Politiker in Österreich und in der BRD den Ruf einhandelten, von Anbeginn an für die eine Seite Partei ergriffen zu haben. Könnten Sie sich vorstellen, in den heutigen Konflikten eine Vermittlerrolle einnehmen zu können?

Ich kann mich schon erinnern an diese kritischen Stimmen wegen meiner Kontakte mit Marković. Nur ist es wirklich ein Unterschied, ob man das Amt eines Regierungschefs bekleidet oder nicht. Solange das Völkerrechtssubjekt Jugoslawien in vielen internationalen Beziehungen der Partner der Republik Österreich war, solange mußte auch ein minimaler Kontakt aufrechterhalten werden. Letztlich sind die Konservativen in Österreich und in anderen Ländern Europas, die heute so wie ich den Niedergang des Kommunismus begrüßen, in all den früheren Jahren genauso fleißig nach Moskau, Prag, Bukarest gepilgert, wenn sie dort ihre Geschäfte gemacht haben. Daher sind mir diese kritischen Stimmen eigentlich ziemlich gleichgültig. Außerdem sind in einer sehr frühen Zeit hier in diesem Raum an diesem Tisch auch Leute wie Peterle, Kučan, Rupel, Tudjman, Mesić und andere gesessen. Das ist eine überflüssige Debatte, die damals geführt wurde.

Aber zum Höhepunkt Ihrer Frage. Ich kann nicht das Verhalten der serbischen Seite einsehen und unterstützen. Und zwar in allererster Linie deshalb nicht, weil sie sehr viel an Unmenschlichkeiten begeht oder zuläßt. Und auch deshalb nicht, weil das serbische Verhalten sämtlichen Bemühungen um Ausgleich eigentlich Hohn spricht. Mit anderen Worten gesprochen: eine Ausgewogenheit und Ausgleichlichkeit zwischen Konfliktparteien, wenn zumindest eine gewisse Basisbereitschaft auf beiden Seiten besteht, mit Unmenschlichkeiten zu Ende zu kommen. Ich sehe diese Bereitschaft derzeit nicht. Ansonsten bin ich immer und jederzeit gerne bereit, wenn ich dazu etwas beitragen kann, ausgleichend zu wirken. Aber nicht auf eigene Einladung.

Zum Abschluß eine Frage zur slowenischen Minderheit in Kärnten. Der slowenische Minderheitenbeirat hat an die Bundesregierung appelliert, die Minderheitenförderung drastisch zu erhöhen, da aufgrund der aktuellen Ereignissen ein großer Teil der bisherigen Minderheitenförderung aus Slowenien ausgeblieben ist. Werden Sie auf diese Bitte eingehen?

Ich kenne das genau. Es gibt etliche Wünsche und Vorhaben. Wir sind in einem aufrechten Dialog. Vieles haben wir positiv erledigt. Es ist in meiner Amtszeit auf diesem Gebiet sehr viel geschehen, oft auch unter Inkaufnahme beträchtlicher Widerstände. Das, was sie jetzt ansprechen, ist noch nicht erledigt, aber wie gesagt: der Dialog ist offen und aufrecht. Ich will nicht ausschließen, daß wir vielleicht nicht alle Forderungen erfüllen, das aber doch irgendwo auf einem Stück des Weges begegnen.

Danke für das Gespräch.

HEUTE IM

Die Seite
für unsere deutschsprachigen Leser/innen

SLOVENSKI VESTNIK

EL fürchtet Gespräch mit Stoitsits

Nachdem die EL den Rücktritt von NAbg. Stoitsits forderte, lud letztere zu einem Gespräch. Die EL folgte der Einladung nicht und ließ über ihren Sprecher Prof. Jože Wakounig mitteilen, daß die EL für formalisierte Gespräche unter Ausschluss der Öffentlichkeit zur Verfügung stehe, nicht jedoch an Gesprächen, an denen auch Journalisten und andere Personen aus der Minderheitenpolitik teilnehmen.

Der EL-Gemeinderat aus Feistritz ob Bleiburg Stanko

Vauti teilte mit, daß in seiner Fraktion über die Forderung nach einem Rücktritt weder diskutiert noch abgestimmt wurde.

Es ist evident, daß es einen großen Unterschied gibt zwischen der Landes-EL und den einzelnen Gemeindefraktionen. Letztere sind überparteilich und nicht in jedem Fall identisch mit der Landes-EL. Stoitsits kündigte an, daß sie im Herbst mit den einzelnen Gemeinderatsfraktionen Gespräche über die weitere Zusammenarbeit führen werde.

Gedenkveranstaltung

Anlässlich des 50. Jahrestages der ersten bewaffneten Auseinandersetzung zwischen Partisanen und der SS findet am kommenden Sonntag in Robež bei Abtei in der Gemeinde St. Margarethen i.R. eine Gedenkveranstaltung statt.

Im August 1942 wurde eine Partisaneneinheit aus dem Küstengebiet in die Untersteiermark verlegt. Der Weg führte über Kärnten. In Robež wurde die Partisaneneinheit von der SS überfallen. Die Partisanen

konnten den Kampf für sich gewinnen und setzten ihren Weg in die Untersteiermark fort.

Diese Auseinandersetzung gilt als erster bewaffneter Widerstand im Rahmen der Ostmark.

Der Kärntner Partisanenverband als Veranstalter will am Sonntag vor allem die Erinnerung an die Toten in den Vordergrund stellen und unterstreichen, daß der antifaschistische Widerstand zur Grundlage der europäischen Friedensordnung zählt.

Kaiser za integracijo, Vouk proti

Deželnozbornski poslanec mag. Peter Kaiser se je izrekel za integracijo koroških Slovencev na strankarskih listah. Tako bi bile stranke prisiljene, da bi se intenzivneje ukvarjale z manjšinskim vprašanjem. Zato Kaiser odklanja tudi tako imenovani virilni mandat, ki bi bil po njegovem mnenju „korak nazaj“.

Kaiser je s svojo izjavo očitno reagiral na članek mag. Rudija Vouka v *Kleine Zeitung*, v katerem se je ta izrekel za spremembo volilnega reda v deželi, ki bi EL omogočil vstop v deželni zbor. Vouk našteva vrsto evropskih primerov takega manjšinskega zastopstva, očitno pa ni dobrega seznanjen z evropsko prakso, kajti med manjšine, ki imajo avtonomno zastopstvo v parlamentarnih telesih, uvršča tudi švicarske Retoromane. Toda le-ti so izvoljeni na listah večinskih strank. Seveda tudi Južna Tirolska ni povsem primerljiva. Avstrijska manjšina v Italiji je na Južnem Tirolskem večina, tako da sta tam manjšini Ladinci in Italijani. Kako bo izgledala nova manjšinska zakonodaja na Madžarskem, bomo lahko ocenili, ko bo sprejeta. Vsekakor je zdajšnji predlog šele v zelo kontroverzni razpravi.

Ostaneta slovenski in dansko-nemški primer. Slovenska manjšinska zaščita je prav gotovo najsodobnejša, ker sloni na integraciji in pripadnikom manjšin omogoča vstop v parlament tudi na listah večinskih strank. Parlamentarno zastopstvo pa imajo zagotovljeno tudi neglede na število pripadnikov. Najpomembnejše pa je, da se slovenski parlament (vsaj doslej!) v celoti zaveda svoje odgovornosti za sožitje v državi. Dansko-nemški primer pa je specifičen po tem, da imata obe državi manjšino v sosednji državi in je tej ureditvi na osnovi recipročnosti iz strateških razlogov botroval tudi NATO.

Potrebujemo integracijski model, ki bo koroškim Slovincem omogočal kandidature na listah večinskih strank. Te to lahko storijo že danes. Nihče jih pri tem ne ovira. Kaiser pa bo verodostojen tedaj, ko se bo v svoji stranki boril za tak koncept. Bolj ko bodo stranke to uveljavljale, manj bo potreb po „avtonomnem“ zastopstvu. Po drugi strani pa bi demokratska družba morala zagotoviti tudi možnost enega ali dveh virilistov. Eno drugega ne izključuje, dopolnjuje pa lahko.

Bilo pa bi napačno, če bi ideologija „avtonomnega zastopstva“ vodila do tega, da bi bili pravi le tisti Slovinci, ki so za EL, vsi drugi, na listah SP, Zelenih, ÖVP, pa bi bili narodni izdajalci. V pluralizmu, ne v enoumju, je moč.

-an

„Open air“ ali koncert na prostem posebne vrste v Bilčovsu, oziroma pri Košarju na Gori je bil sobotni nastop zbora Vaščani pojo. Profesor Joško Kovačič je s svojimi Vaščani (slika) predstavil novo kaseto „N'č proti žanstvam“. Za kaseto s koroškimi ljudskimi pesmimi in podoknicami na drugi kaseti je to že tretja zvočna kaseto v samo treh letih.

Ob koncertu se je zbor zahvalil številnim prijateljem, brez katerih tako plodno delo ne bi bilo mogoče. Novo kaseto spremlja brošurica, ki jo je oblikoval Franci Spitzer, šaljive pesmi o težavah možakarjev z žanstvami je v nemščino prevedla Anneliese Kovačič, Drabosnjakove „Latanije od ta hudah žien“ pa je strokovno pripravila dr. Herta Maurer-Laubegger.

Veliko delo je opravil tudi Bertej Logar, ki je del pesmi zbral in prepisal neposredno od starih, domačih pevcev po vaseh.

Kljub naslovu „N'č proti žanstvam“ pa se zastavlja vprašanje, ali so v slovenskem ljudskem petju ohranjene res samo zafkljive pesmi o ženskah, ki kot matere in kmetice na podežlju prav gotovo niso imele sladkega življenja.

Pohod na Obir – srečanje vrh Ojsterca

Marsikateri prijatelj gora in narave ima v svojem koledarčku gotovo rdeče zaznamovano prvo nedeljo v avgustu. Ta dan namreč SPD „Valentin Polanšek“ na Obirskem prireja vsakoletni pohod na Obir. Letos res ni bilo toliko udeležencev kot druga leta, a vzdušje ni bilo nič manj prijetno in pristrčno.

Uho se je spočilo od vsakdanjega hrupa, oko pa naužilo pristnih naravnih lepot. Joj, kako si ti lepa, je izkušena planinka Berta občudovala rožico ob stezi. Spet drugi so si z daljnogledi približevali Košuto. Storžič, Grintavec, Olševo in druge vrhove. Lepo počasi smo prispeli vrh Ojsterca (staro domače ime za Obir), kjer sta Miha in Folti še pred dobrodošlim pozdravom predsednika društva Gustija Brumnika za vse ne-

pričakovano postregla s „penečim se ječmenovim sokom“.

Sproščeno smo se pozdravljali in kramljali s prijatelji in znanci od blizu in daleč. Brž še vsi na kup za skupinsko sliko, nato pa nas je nekaj kapljic dežja po najbližji poti napodilo v dolino. Pohodnikom so društveniki pripravili okusne dobrote na žaru in hladno pijačo. Še dolgo smo sedeli v senci, peli, malicali in se smejali marsikateri šali. Spomnili pa smo se seveda tudi naših nekdanih soudeležencev, Hermana Velika in Valentina Polanška.

Da bi se čez leto dni spet srečali vsi zdravi in dobre volje, smo si zaželeli, ko smo se razhajali v vse smeri Koroške.

Marta Polanšek

Omanova Croatia 91

Koroški slovenski umetnik Valentin Oman je bil lansko leto povabljen v slikarsko kolonijo v Piran. Prav tedaj pa je divjala vojna na Hrvaškem. Ob takem stanju, ko se v sosesčini pobijajo, ne moreš slikati, pravi slikar. Ob dolgih urah spremljanja poročil o vojnih dogodkih je fotografiral televizijske slike in napravil ogromno število posnetkov. Te je potem presnel s svojimi slikami, da so postale večplastne, tipične za njegov slikarski stil. Obdelane slike je izdal v knjigi *Croatia 91*. Približno sedemsto katalogov ima spredaj nalepljen originalni televizijski posnetek.

Oman je nov opus „človekovega križevega pota“ izdal v samozaložbi. Za natis enega

izvoda mu je ministrstvo za kulturo prispevalo 50 šilingov, ostalo pa je plačal sam. Reprodukcijske in obdelave posnetkov namerava preko koroškega umetniškega društva prodati po 200 šilingov, izkupiček pa izročiti umetnikom tistih hrvaških krajev, kje je bilo trpljenje najhujše.

Na umetnostni prireditvi treh dežel INTART v Celovcu je dr. Tomaž Brejc v razstavno knjigo o Omanovem delu med drugim zapisal: „Omanov Križev pot, ki ga je sprožila vojna na Hrvaškem, a ga je izoblikoval njegov izrazni čut in formalna tradicija, je eden velikih dosežkov sodobnega slovenskega slikarstva.“

Založba Wieser

Založnik Lojz Wieser predstavlja nov jesenski program, ki obsega 14 del. Slovenske knjige, ki bodo izšle pri tej založbi, so Handkejev „Poskus o džuboksu“, „Posmehljivo poželenje“ Draga Jančarja, „Soneti, drugi“ Milana Jesiha in „Hrabalova knjiga“ madžarskega pisatelja Petra Esterhazyja. Izredno zanimiv je tudi Wieserjev program v nemščini, avtorji knjig pa so iz Avstrije, Hrvaške, Češke, Norveške, Srbije in Slovenije. Več o knjigah ob izidu.

Letovanje v Poreču

Nasmejani in spočiti so se te dni na Koroško vrnili otroci, ki so letovali v Poreču. Vse počitniško naselje

Vzgojno-izobraževalnega rekreacijskega centra Maribor, ki je že nekaj let naš gostitelj, je zelo negovano in primerno za varno letovanje. Koroški otroci so zelo aktivno in kreativno sodelovali v večernih programih, ki so popestrili vsakdan in tako za domotožje sploh ni bilo časa. Med drugim smo ob pevskih nastopih odkrili že kar dobre male soliste in solistke.

Ob raznih športnih igrah in večernih nastopih so se naši otroci spoznavali z mariborskimi, tako da so se nekateri kar težko ločili od svojih novih prijateljev in prijateljic. Poseben dogodek pa je bil, ko je nekega večera štirideset koroških otrok zasedlo vso pizzerijo ob obali in naročilo prav toliko porcij te tako zaželene jedi – na krožnikih ni ostal niti kosček.

Na zaključnem večeru so otrokom, ki so zmagali v katerikoli aktivnosti, podelili posebne nagrade. Med njimi je bilo precej Korošcev: zmagovita nogometna ekipa, zmaga v hoji na hoduljah, zmaga v skupinski hoji na smučeh, mister in miss ter njena prva spremljevalka.

Čeprav je bilo ves čas letovanja vreme odlično, so otroci prav radi tudi risali in nastale so prave umetnine, ki so krasile veliko teraso. Kopanje pa je bilo že tako samoumevno, in večina neplavalcev se je naučila plavati. Tudi za „znanstvene raziskave“ rakovic in rib je bilo še časa, eno noč so te živali preživele celo v vedru v naši počitniški hiši. Vsak udeleženec si je pač izbral dejavnost in razvedrilo po svojih željah in zmogljivostih, vzgojiteljice in vzgojitelji pa so v prvi vrsti skrbeli za varno letovanje in domače počutje.

Vida Obid

OGLAS

4-članska slovenska družina išče trisobno stanovanje v Celovcu ali bližnji okolici. Tel. 0463 / 46801 ali pod šifro „Stanovanje“ na Slovenski vestnik

Spominski pohod na Triglav

Leta 1985 so borčevske organizacije Kranja ter podtriglaviških občin Radovljica, Jesenice in Tolmin s pomočjo gorske reševalne službe, zdravstva in planinskih društev pričele s to vseslovensko akcijo – letošnji sedmi pohod na „goro slovenskih gora“ pa je bil posvečen predvsem obletnici osamosvojitve Slovenije.

Prvi dan smo hodili (250 udeležencev, med njimi 7 podjunskih planincev, ki smo prejeli vabilo preko Zveze koroških partizanov) z Rudnega polja mimo Vodnikovih koč, koč Planika na vrh Triglava in na Kredarico. Ta spominski del akcije je vseboval pohod, slovesnost pri Aljaževem stolpu z oktetom LIP Bled in republiško poslanko Sonjo Lokar, slovesnost pred Triglavskim domom, kjer je spregovorila Darja Lavtižar Bebler ter družabni večer na Kredarici.

Drugi dan pa smo se vračali s Kredarice na Rudno polje oz. Pokljuko.

Kulturno-zabavni del ali zaključek pohoda pa smo doživljali skupaj s tritisočglavo množico pri Sport hotelu na Pokljuki. Za veličasten vtis zaključne proslave, na kateri so podelili tudi Jocova priznanja so poskrbeli predsednik Milan Kučan s pozdravnim govorom (osvojil je z nami vrh Triglava), godba slovenske policije s promenadnim koncertom, Partizanski pevski zbor iz Trsta s koncertnim prispevkom, igralci Slovenskega gledališča iz Trsta z recitacijami in Ansambel Slovenija. Edino napovedovalec Vinko Šimek se je s svojimi prispevki gibal izven tega okvira.

Nas Korošce je Triglav ponovno osrečil, kakšna reč v dolini med civilizacijo pa nam tudi ni bila všeč.

„Veličina narodove simbole, ki je in bo živel ob imenu Triglav, vedno znova odkriva tančico davnin, v katerih so pesniki, pisatelji in skladatelji, slikarji, politiki, ... pa tudi preprost človek pod Triglavom črpali moč in voljo za pokončno hojo skozi obdobja največjih narodovih preizkušenj. Tudi sedaj, ko so Slovenci začeli pisati novo „samostojno“ stran zgodovine, je slovenski simbol Triglav po pravici in s konsenzom naroda obdržal častno mesto.“

Uspešna organizacija, čudovito vreme in dobra volja pohodnikov so prispevali k vsestranskemu uspehu 7. spominskega pohoda.

Miha Traunik

Teden dni so bili umetniki

Teden mladih umetnikov v Mladinskem centru na Rebrci privabi vsako leto več udeležencev, letos je že 65 otrok ustvarjalo, risalo, plesalo, pelo in se igralo. Razporejeni so bili po starostnih in interesnih skupinah. Pomagali pa so jim številni mentorji (Pavli Zablatnik – igre, Breda in Tine Varl – izdelava lutk za lutkovno predstavo, Roman Verdel – glasba in instrumenti, Nežka Novak – modeliranje z glino, Izidor Stern –

slikanje na porcelan, Minka Veselič – ples).

Udeležence na Rebrci je obiskal slikar in umetnik Valentin Oman, ki je z otroki poslikal zunanjo steno mladinskega centra, jim svetoval ter jih spodbujal. Oman pa je ob tej priložnosti predal denar iz Tischlerjeve nagrade – s katero ga je nagradila Kršćanska kulturna zveza – Tamilom, ki so pribegli v Avstrijo in našli zavetišče na rebrški komendi.

V Obirskih jamah že sto tisoč obiskovalcev

V Železni Kapli je bila konec julija ob navzočnosti mnogih turistov in domačinov manjša slovesnost. Na njej so predsednik družbe dr. Haderlap, župan dr. Haller in poslovodja Jerlich počastili in presenetili z nagrado stotisočega gosta jam – prišel je z družino iz Nemčije. Zaigrala je tudi kapelska godba.

Otvoritev jam je bila 13. aprila lani in že v prvem letu so našli nad 68.000 obiskovalcev. Tudi letos računajo s 70.000 gosti, katerih največ prihaja iz Nemčije, Nizozemske in seveda Avstrije. Vedno bolj pa se za čudežni svet pod Obirjem zanimajo

tudi Italijani (kjer vabijo preko radia in s krajšim televizijskim filmom). Sicer pa Obirske jame obiskujejo radovedneži s celega sveta. Poslovodja pravi, da se je pri vsem kar najbolj obneslo dovažanje obiskovalcev s posebnimi avtobusi. Trenutno dela v podjetju 22 uslužbenec, od tega pa je 7 praktikantov zaposlenih le v počitnicah.

Jame so odprte od aprila do oktobra, vodiči pa skupinam razlagajo v več jezikih. Ogled lahko priporočamo tudi slovenskim društvom, ustanovam in skupinam.

M.T.

Srečanje mladih ribičev

Pred nedavnim se je ribiški naraščaj Podjunskega ribiškega kluba udeležil skupnega tabora z mladimi iz Ribiške družine Kranj. Prvi dan je bilo tekmovanje na Bobovku, vendar je bila družabnost važnejša od nagrad.

Drugi dan pa so šli mladi ribiči s čolni na ribolov na velike ribe na Mavčiškem jezeru. Srečanje je zaokrožilo predavanje dr. Avgušlina

Laha o ribištvu in ekologiji.

Mladi podjunski ribiči (Andrej in Boris Brumnik, Samo in Danijel Wakounig, Maks Urbančič, Kristijan Kraut, Boris in Mirko Krasnik) so spoznali nove prijatelje, njihovi mentorji (Franc Pegrin, Bernard Olip, Marjan Sienčnik in Beno Kraut) pa so lahko ugotovili, da tudi mladi že obvladajo „ribiško latinščino“.

Bosanski Muslimani evropski Palestinci

Po ocenah bosanskohercegovskih oblasti in tudi drugih organizacij kot npr. visokega komisariata OZN za begunce je iz vojnih območij te republike odslej pobegnilo 1.900.000 prebivalcev, kakih 600.000 pa jih še čaka prvo ugodno priložnost. Ti so zajeti v obkoljenih mestih ali stacionirani v kakih 50 koncentracijskih taboriščih. Največji in najodločnejši val je pričakovati v jeseni, na prehodu v bosansko mrzlo zimo. Tedaj jih ne bodo mogli ustaviti nikakršni mejni režimi.

Na konferenci o beguncih 28. in 29. julija v Ženevi je večina držav udeleženk pozdravila slovenski predlog za vzpostavitev varnostnih con v sami Bosni, načrti pa predvidevajo postavitev velikih šotorišč tudi na Hrvaškem, da bi begunci ostali v bližini svoje nekdanje izgubljene domovine.

Na sestanku obrambnih in zunanjih ministrov evropske unije pretekli četrtek v Rimu pa so sprejeli načrt za ustanovitev čet za zavarovanje humanitarnih konvojev, ki

naj bi dovažali pomoč izstradanemu prebivalstvu v BiH.

Evropa se je torej začela zavedati vseh razsežnosti vojne na jugoslovanskih tleh. Ukrepi, ki jih bo sprejela, so bolj za lastno zaščito kot pa v pomoč prebivalstvu (predvsem Muslimanom) BiH. Vse pogostejše primerjanje problema s palestinskim vprašanjem marsikomu poganja strah v kosti. Begunci si ne bodo kar tako odrekli svoji domovini in imovini. Pričakovati je njihovo organiziranje po vseh Evropi in začetek maščevalnih terorističnih akcij. Mir v Evropi bo porušen.

Predvidevanja črnega scenarija po palestinskem vzorcu so utemeljena. Ne glede na stopnjo krivde v vojni pa je pričakovati celo maščevanje kar vseh treh narodov, tudi pregnanih Srbov in Hrvatov iz etnično očiščenih ozemelj. O tem pa bi poleg zastrašene Evrope morali razmišljati tudi bosanskohercegovski nacionalni voditelji in čimprej začeti medsebojna pogajanja.

J. R.

OBZORNİK

Opomin svobodi tiska

BEOGRAD, (STA) – Srbska skupščina in vlada sta s sprejemom zakona o javnem časopisnem podjetju Politika poleg vztrajnosti pokazali še nekaj stvari, in sicer, kaj je po njunem mnenju trenutno najbolj pomembno za Srbijo, Srbe in nacionalni interes: da je še kako utemeljena pripomba, da eno javno govorita, nekaj povsem drugega pa neprikrito delata, in to brez kakršnihkoli političnih in pravnih posledic; in končno, pokazali sta, da imajo, ne glede na to, kaj kdo govori, v ozadju vedno enega ali več posamičnih interesov.

Za sedanjo srbsko vlado in skupščino je sprememba Politike v državno podjetje očitno pomembnejša kot mnoga druga življenjsko pomembna vprašanja. Vprašljivo je tudi, zakaj vlada vztraja pri uredniški in kadrovske politiki v tem podjetju, če je bil ta zakon sprejet po hitrem postopku zaradi nacionalnega gospodarskega interesa.

Odgovor jasn: namen vlade je predvsem in zlasti politični poseg, in to v zadnjem trenutku, kajti NIN se je že zdavnaj rešil partijskih okov.

Slobo ni edini krvnik na Balkanu!

PARIZ, (STA, Hina) – Tomislav Sunić, profesor političnih ved na Juniata Collegeu v Huntingdonu v Pennsylvaniji, komentira nedavne demonstracije opozicije proti Miloševiću v Beogradu. Po njegovem mnenju so v političnem pomenu le-te koristne, vendar pa so prišle malo prepozno.

V nadaljevanju piše o težnjah, da se veliki Srbiji pripojijo regije s srbsko manjšino, ki živi v sosednjih državah, kar bo imelo, po njegovem mnenju, nedvomno hude

posledice za samo Srbijo. Srbija je danes močna, jutri pa, če se ji ne bo nasmehnili vojaška sreča, nihče ne bo preprečil Albancem, da bodo zahtevali Kosovo, oziroma Madžarom, da si pripojijo ozemlja z večinskim madžarskim prebivalstvom. Srbski diktator Slobodan Milošević je proizvod politike, proizvedene v Washingtonu in Parizu, prav tako kot v Beogradu. Slobo ni edini krvnik Balkana: poleg njega je na desetine majhnih „slobov“, in to je že zdavnaj sprožilo kolo nasilja.

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Sreda, 5. 8. 20.30	v samostanu v Dobri vasi	Folklorni večer Nastopa: FS „Tine Rožanc“ iz Ljubljane	SPD „Srce“
Petek, 7. 8. 20.30	v kulturnem domu v Šentprimozu	Kulturni večer – sodelujejo: kvartet bratov Smrtnik, „Danica“	SPD „Danica“
Nedelja, 9. 8. 10.00	pred kult.domom na Radišah	Farni praznik na Radišah	
Nedelja, 9. 8. 10.00	na vrhu Jepe	Pohod na Jeko v spomin na Jozija Miklavčiča	Slov. planinsko društvo, SKD „P. Markovič“
Nedelja, 9. 8. 9.30	Kazaze	Farni praznik – po maši družab- nost pred župniščem	Farni svet Kazaze
Nedelja, 9. 8. 14.00	na Svetem mestu pri Žvabeku	Srečanje vižarjev – za hrano in pijačo je poskrbljeno!	KPD „Drava“
Nedelja, 9. 8. 20.30	kapela šolskih sester v Šentjakobu	Večerna glasba Petra Ackermann – viola Bernhard Hanak – orgle	
Nedelja, 9. 8. 19.00	Breško jezero pri Bistrici	Koncert – New Times Big – Band	
Petek, 14. 8. 20.00	v farni dvorani v Železni Kapli	Juri Muri v Afriki 30. jubilejna predstava nastopa: Scena 11 Celovec	KKZ
Nedelja, 16. 8. 12.00	pri Trklu v Selah	Gasilska veselica zaples igra: Ansambel Obzorje iz Železnikov	
Sobota, 16. 8. 20.30	v gostilni na Muti v Rožeku	Koroški večer nastopa: MePZ „Peca“ in folklorna skupina SKD Globasnica	KD „Peter Markovič“

RAZSTAVE

CELOVEC

– Evropska hiša – Nadvojvodinja Maria Anna in njen čas – (do 27.9.)

– Rudniški muzej – Kinkstraße 6, Kolumb ob Vrbskem jezeru (do 31.10.)

Deželni muzej – Trinkwasser (Pitna voda). Razstava muzeja za naravoslovje iz Münstra.

v kavarni „Bei uns“ (Goldene Gans) v Celovcu – Rupert Henning – akvareli.

PLIBERK

– Galerija Werner Berg (vsak dan od 10. do 12. in od 14. do 16. ure).

BOROVLE

– Puškarski muzej – (do 26. oktobra)

ŽELEZNA KAPLA – PODPECA

– Peršmanov muzej – vsak dan do 8. do 18. ure, razen ob ponedeljkih.

MARIBOR

– Pokrajinski muzej – Slovenska nacionalna razstava 1992 „Anton Martin Slomšek“ (do 28. 11.)

SEMISLAVČE

– Galerija Rožek – Razstava Walterja Krobatha (do 16.8.)

Izlet na

KORZIKO

od 31. avgusta do 6. septembra

– prostih je še 5 mest ! –

Izlet, ki ga organizirata Slovensko planinsko društvo Celovec, planinska skupina Avto Celje, je primeren tudi za neizrazite planince, saj so v programu ogledi krajev in znamenitosti Korzike, planinarje in kopanje ...

Cena potovanja znaša 4.500 ATS, prijava oz. vplačilo pa je možno samo še do 10. avg. t.l. pri Rihardu Brumniku, tel. 0463/ 46 801-20 ali zvečer 0463/ 220293.

MLADINA K BESEDI

Mladinski teden je namenjen slovenski mladini, ki

- hoče uporabiti moč novinarstva
- se hoče sama zastopati v javnosti
- se zanima za mednarodne mladinske dejavnosti

Kraj: Dobrovlje ob Baškem jezeru

Čas: od nedelje, 6. sept. 92, do

petka, 11. sep. 92

Prireditelj: Politično upravna akademija

Prijave oz. nadaljnje informacije: 0463 / 512528/28

Kot avstrijska banka s sedežem na Dunaju ustanovljamo v Ljubljani svojo podružnico. Prodajno usmerjeni, podjetni osebi (ženski ali moškemu), ki ve, kaj hoče, in ima izvrstno ustrezno bančno prakso, nudimo možnost uveljavitve na delovnem mestu

VODJA POSLOVANJA S STRANKAMI PRI BLAGAJNI

Pričakujemo obvladanje slovenščine in nemščine v besedi kakor tudi pisмено

Če se zanimate za to mesto, pošljite kratek življenjepis in podatke o Vašem poklicnem razvoju odvetniški pisarni dr. Franca Serajnika, Wiesbadner Straße 3, A-9020 Klagenfurt/Celovec. Če želite, navedite tudi imena bank, katerim naj pisarna Vaše prošnje iz morebitnih osebnih razlogov (Sperrvermerk) ne posreduje.

Odvetniška pisarna bo Vašo prošnjo obravnavala strogo zaupno in jo takoj posredovala banki-naročnici na Dunaju.

SLOVENSKI VESTNIK

Nadstrankarski
časopis
koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Glavni urednik/Chefredakteur: Ivan P. Lukan

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Oglaš/Anzeigen: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34 in 40, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Na Zvezni gimnaziji in realni gimnaziji za Slovence v Celovcu, Prof.-Janežič-Platz 1,

bo septembra 1992 odprt na novo urejen bife

(z malicami in brezalkoholnimi pijačami) za učence in učitelje.

Interesenti, ki bi hoteli voditi tak bife, naj se oglašijo v ravnateljstvu slovenske gimnazije tel.: (0 46 3 / 33 3 53).

Dv. sv. dr.
Reginald Vospornik, ravnatelj

POSOJILNICA-BANK PODJUNA

išče

nameščenca

z opravljenimi strokovnimi izpiti ter

nameščenca

s primerno šolsko izobrazbo trgovske stroke, ev. tudi brez prakse

Znanje obeh deželnih jezikov je obvezno.

Prijave s kratkim življenjepisom in dokazili pričakujemo na naslov:

Posojilnica-Bank Podjuna,
9141 Dobrla vas,
Pliberška cesta. 6

Naročite
in širite
Slovenski
vestnik
Vaš list s
formatom!

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

18.10-19.00

Sreda, 5. 8. Glasbena sreda.

Večerna 21.05-22.00 Dobrodelni koncert v Globasnici – „Sosed v stiski“.

Četrtek, 6. 8. Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 7. 8. Avtorji iz pliberške okolice.

Sobota, 8. 8. Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Nedelja, 9. 8.

6.30 – 7.00 Dobro jutro na Koroškem – duhovna misel (žpk. Mirko Isop iz Škocijana)

18.10-18.30 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 10. 8. „N'č proti žanstvam“ – Vaščani pojo (nova kaseta).

Torek, 11. 8. Partnerski magazin

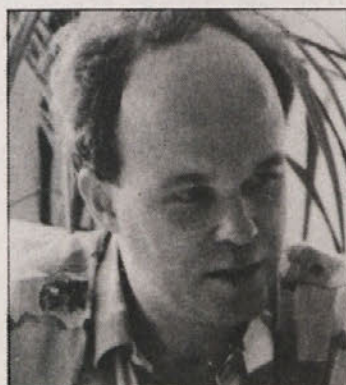
Naši gostinci

Turistična sezona je nekako na višku in gostinci imajo polne roke dela. Prav na hitro smo obiskali nekaj gostišč, ki jih koroški Slovenci štejejo za „svoje“ – čeprav je takih še precej več. V vročem popoldnevu smo se vozili po Koroškem „popivat“ oranžado in mineralno vodo. (Resnici na ljubo: eno pivo je bilo tudi vmes.) Kaj pravijo lastniki in lastnice turističnih objektov o tekoči sezoni?

Hanzija Scherja smo v Velinji vasi našli na terasi pred gostilno v prijetni senci, ko je pregledoval pošto. Povedal je, da gostilna pravzaprav ni odvisna od sezone, saj ima skozi vse leto približno konstantno število gostov. Poleti bi bilo seveda še dovolj možnosti za razširitev posla, posebno odkar je ob Dravi nastala „počitniška vas“, treba bi bilo kaj več reklame. „Vendar,“ je rekel, „z ženo delava sama in sem z obiskom kljub temu zadovoljen. Prostora imamo najmanj za 100 ljudi in po naročilu skuhamo vse. V glavnem pa prihajajo sem ljudje na manjšo osvežitev, domačini pa se tukaj tudi srečujejo.“

Hanzi Ogris mlajši iz Bilčovsa je bil kot običajno sredi dela. Kaj pravi o sezoni? „Zadovoljen sem in precej dela imam. Če kdo pričakuje več, je verjetno krivo to, da gostilničarji in mediji sami prerokujejo porast turizma. To so pričakovali zaradi dogajanj v bivši Jugoslaviji in pa zaradi visokih cen v Italiji. Pričakovanja so bila na splošno višja, vendar se nimam kaj pritoževati, saj imam dovolj gostov, ki letujejo v okolici ob jezerih. Koncentracija sezone, to se pravi časovni razpon, ko prihaja največ gostov, je vedno krajši, predvsem zaradi počitnic v Nemčiji, pa tudi na Nizozemskem. Delati pa mora seveda vsa družina, nekaj jih imamo zaposlenih vse leto, v sezoni pa imamo še praktikante.“

Pred dvema letoma sta gostilno v Selah prevzela Liza in Peter Malle. „Pri Malleju“, rečejo domačini. „Največ prihajajo k nam seveda domačini, pa tudi slučajni izletniki, posebno tisti, ki iz Železne Kaple zaidejo sem. V Selah skorajda ni turizma, pri nas imamo običajen gostilniški promet. Nudimo kosila in malice, enkrat na teden pa divjačino, kar imajo turisti zelo radi, pa tudi ribe. Imamo 10 postelj, kar pa je bolj postranski vir dohodkov. Na vprašanje, kako Liza zmora delo v gostilni ob družini z dvema otrokoma, je odgovorila, da ni tako hudo, čeprav so dnevi, ko je že zelo utrujena. „Ob torkih imamo sicer zaprto, takrat pa je treba urediti vse tisto, za kar med tednom ni časa.“

Milan Wutte ima penzion in gostilno v Veselah v bližini Zablškega jezera in se prav tako ne pritožuje: „Imam dovolj gostov in zadovoljen sem. Problemi so navadno bolj ob začetku in koncu sezone, zato je treba biti nekoliko iznajdljiv. V pred in posezoni imamo zato posebne ponudbe, popuste za otroke, do petega leta celo zastoj. Okrog 60% gostov je stalnih, nekateri hodijo sem že več kot 20 let, kar pomeni, da so kar zadovoljni. Pri nas gostje dobijo zajtrk in večerjo. Goste je treba znati privabiti, tudi otroško igrišče znajo ceniti predvsem družine, za drugo leto pa načrtujem še nekakšen majhen „živalski vrt“, kjer se bodo otroci lahko z domačimi živalmi tudi igrali. Za posebno privlačnost pa so poskrbele lastovke, ki so si zgradile gnezda na balkonih.“

Rozina Wernig, podjetna lastnica kampinga „Rož“ v Kočuhu je tudi zadovoljna z obiskom. „Letos imamo približno za 5% več gostov kot lani, čeprav je to še vedno 15% manj kot pred dvema leti. Pred štirimi leti smo postavili novo restavracijo in v glavnem so tu gostje iz kampa. Pred sezono in po njej je več zunanjih gostov in poudarjam, da smo vseh zelo veseli. Naše podjetje je zelo odvisno od vremena, več kot dva dni zaporedoma ne sme deževati. Pri nas večinoma letujejo Nizozemci in Nemci, pa tudi Belgijci in Danci. Zanimivo je, da je letos veliko več Avstrijcev kot običajno. V podjetju delamo jaz, mož in hčerka Katja z možem.“ Dela Rozini ni nikoli preveč. „Za kako uro ležem, pa spet gre, da lahko delam 16 do 18 ur na dan. Vsak dan grem plavat – to je nekakšen ritual, ki me sprosti, da lahko takoj zaspi.“

Med Slovenijo in Avstrijo o turizmu in prometu

Pri razgovorih, ki jih je prejšnji teden opravila avstrijska državna sekretarka dr. Maria Fekter med delovnim obiskom s pristojnima slovenskima ministroma za turizem in promet, Janezom Širštom in Marjanom Kranjcem, je šlo pretežno za skupne projekte v turizmu ter izgradnjo prometnih povezav, oz. pirnske avtoceste skozi Slovenijo in magistrale med Koprom in Gradcem oz. Budimpešto.

Na turističnem oz. gostins-

kem področju sta se obe strani dogovorili za menedžerski program ter izobraževanje gostinskih delavcev, pri čemer se bo Slovenija zgledovala po avstrijskem sistemu strokovnih gostinskih šol. Okrepila naj bi t.im. kmečki turizem, ker so obalne kapacitete take rekoč že nasičene. Avstrijska stran je precej forsirala izgradnjo pirnske avtoceste, ker je zanjo povezava s Hrvaško zelo pomembna.

Slovenski minister za turi-

zem Janez Širše in sekretarka Fekterjeva sta soglasno potrdila, da je treba Slovenijo na zahodnih, tržiščih (tudi na avstrijskem) uveljaviti kot varno in lepo deželo z bogato ponudbo, kjer balkanske vojne sploh ni čutiti.

Po informacijah ministra Slovenija letos dosega okoli 70% prejšnjih dohodkov v turizmu. Do junija je bilo 2.480 milijona nočitev, od tega 55% domačih gostov, 35% tujcev in 10% gostov iz republik bivše Jugoslavije. V tem času je bil promet 280 milijonov ameriških dolarjev, kar je 35 odstotkov celotnega letnega deviznega priliva.

S.W.

NOVICE IZ SLOVENIJE

V Sloveniji že 69.000 beguncev

V Sloveniji je po zadnjih ocenah približno 69.000 začasnih beguncev. Okrog 3000 jih je iz Hrvaške, 66.000 pa iz Bosne in Hercegovine, sporoča Republiška uprava za zaščito in reševanje pri Ministrstvu za obrambo.

Na uradih Rdečega križa je prijavljenih 49.223 pribežnikov, ki imajo status začasnega begunca. Med

njimi je 2298 dojenčkov, 1549 otrok med prvim in drugim letom, 7623 otrok med drugim in sedmim letom in 11.895 otrok med sedmim in šestnajstim letom starosti. Oseb, starejših nad 60 let je 2799.

V zbirnih centrih Civilne zaščite je nastanjenih 17.506 beguncev, od tega 8832 otrok, 6699 žensk in 1975 moških.

O volitvah (ponovo) jeseni

V četrtek, tik pred parlamentarnimi počitnicami poslanci vseh treh zborov slovenske skupščine niso zmogli toliko volje in moči, da bi s potrebno dvotretjinsko večino končno sprejeli pred tem že dodobra usklajena zakona o volitvah v državni zbor in v državni svet. In to kljub temu, da stranke celotnega političnega spektra vztrajno ponavljajo krilatico o „čimprejšnjih“ volitvah.

Usklajevanje je preloženo na september. V kolikor bo

takrat celotna volilna zakonodaja sprejeta, bodo volitve – kot predvideva lanskega decembra sprejeti ustavni zakon – še decembra letos. V nasprotnem primeru se utegnejo zavleči v naslednje leto, z njimi pa zdaj že kronična blokada slovenskega parlamenta, ki ji ni videti konca. Zaradi tega, ker še ni sprejeta volilna zakonodaja, nad državo še naprej kot Damoklejev meč visi možnost razpustitve parlamenta, česar pa si nihče ni želi.

Preddopustniške novice

Juljska inflacija je znašala vsega 2%, kar pomeni, da bi Slovenija utegnila biti na pragu stabilnega obdobja.

Parlamentarna komisija za denacionalizacijo je ugotovila, da se zakon o vračanju premoženja uresničuje prepočasno.

Ljubljanski nadškof dr. Šuštar je javnost opozoril, da se po njegovem mnenju stopnjuje gonja proti Cerkvi, predvsem v zvezi z vračanjem cerkvenega premoženja, ki je pretežno v gozdovih.

Na konferenci o beguncih v Ženevi pod pokroviteljstvom ZN je zunanji minister dr. Rupel predstavil slovenski predlog o ustanovitvi treh varnostnih območij v BiH, ki bi jih nadzirale sile ZN. Predlog so podprle številne delegacije.

Na uradni obisk v Slovenijo je prispel nizozemski

zunanji minister Hans van den Broek in se sestal z vodilnimi slovenskimi politiki ter strankarskim kolegom, predsednikom kršćanskih demokratov Lojzetom Peterletom.

Za v.d. generalnega direktorja Ljubljanske banke so imenovali mag. Marka Voljča, prvega kandidata ob glasovanju o nezaupnici Peterletovi vladi, odstopil pa je dosedanj generalni direktor največje slovenske banke Anton Slapernik.

Vlada je sprejela popravek državnega proračuna, ki je po novem „težak“ 222 milijard SIT, proračunski primanjkljaj pa 18,5 milijarde SIT. Finančni minister Mitja Gaspari je sporočil, da je Evropska banka za razvoj iz Londona pozvala Slovenijo, naj postane njena članica. Slovenija je odgovorila pozitivno.

Dražji bencin za gradnjo cest

Slovensko ministrstvo za promet in zveze predlaga podražitev naftnih derivatov za 9,4 SIT za liter oziroma za 17,1 odstotka drobnoprodajne cene super bencina v naslednjih letih. Tako zbrana sredstva naj bi namenili za izgradnjo novih cest in posodobitev obstoječih.

V okviru avtocestnega sistema je dana prednost cestnim povezavam med jugozahodom in severovzhodom Slovenije, saj zaradi sedanjih političnih in varnostnih raz-

mer na Balkanu izgubljaajo pretekli pomen tisti avtocestni odseki, ki naj bi prevzeli tranzitni promet v smeri proti jugovzhodu Balkana.

Celotna investicijska vrednost programa slovenskih cest znaša 2.118 milijonov ameriških dolarjev. Če bi hoteli te ceste posodobiti v prihodnjih desetih letih, bi morali v republiškem proračunu zagotoviti letno več kot 200 milijonov USD, kar pa je glede na dejanske možnosti financiranja javne porabe nerealno.

Utrinki z jubilejne, 30. šahovske olimpiade

Meseca junija je v Manili na Filipinih potekala jubilejna, 30. šahovska olimpiada. V moški in ženski konkurenci je v 155 mošt-
vih tekmovalo več kot 1000 šahistov iz vsega sveta.

Tokrat se je zaradi znanih političnih razpletov v nekdanji Sovjetski zvezi in vzhodni Evropi na olimpiadi prvič po-
javilo vrsta novih mošt-
tev. Zlasti bivši šahisti Sovjetske zveze so nastopili v več kot 12 mošt-
vih novoooblikovanih držav in
znova potrdili sloves najboljših
šahistov na svetu. Tako so v
moški konkurenci šahisti
Rusije (za katere je igral tudi
svetovni prvak Kasparov – na
prvi šahovnici je bil najboljši:
8,5 točke iz 10 partij) pre-
prečljivo osvojili prvo mesto
pred Armenijo in Uzbekista-
nom.

Presenetljivo dobro so se
odrezali šahisti Hrvaške (5. –
7. mesto), na 11. do 17. mestu
so bili šahisti Bosne in Herce-
govine. Odlično uvrstitev 17. –
21. mesto pa so dosegli mladi
slovenski šahisti (po rating toč-
kah so bili po moči na 40. do
45. mestu med 102 moštvi).
Med njimi je mednarodni moj-
ster Leon Gostiša na 4. deski
osvojil bronasto medaljo (7,5
točke iz 10 partij).

V ženski konkurenci je zma-
gala Gruzija pred Kitajsko in
Ukrajino. Slovenske šahistke
pa so delile 22. do 26. mesto,
kar je lep uspeh.

V nadaljevanju predsta-
vljamo nekaj zanimivih partij
in kombinacij iz olimpijske
šahovske arene.

KAMSKI – KASPAROV (Manila 1992)

Kraljevo indijska obramba

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Lg7 4.e4
d6 5.f3 0-0 Mladi Američan
ruskega porekla Kamski je
proti svetovnemu prvaku
izbral ostro Semišev varianto.
6.Le3 e5 7.d5 c6 8.Dd2 cd5 a6
10.Ld3 Sh5 11.g4 Sf4 Kaspa-
rov, ki je velik poznavalec Kra-
ljevo indijske obrambe, žrtvuje
kmeta za aktivno igro. 12.Lc2
b5 13.Df2 Sbd7 14. Sge2 b4
15.Sa4 a5 16.Sf4: ef4 17.Lf4:
Se5 Za žrtvovanega kmeta ima
svetovni prvak aktivno igro na
daminem krilu. 18.0-0-0 Sc4
19.Le3 Se3: 20.De3: Tb8
21.Lb3 Ld7 22.Kb1 De8
23.Sb6 Lb5 24. Td2 a4 25.Ld1
Tb1 26.e5 b3! Odlična poteza.
Kasparov prisili Kamskega, da
odpre pozicijo na daminem
krilu, ker mora reševati belega
skakača, ki je zašel v črni
tabor. 27.ab3 ab3 28.Lb3: Db8
29.Sc4 Lc4: 30.Lc4: Le5:
31.De2 Da7 32.Tc1 Ta8
Kasparov stopnjuje napad na
belega kralja, kateremu ni več
rešitve. 33.b3 Lf4 34.Kc2 Te7!
Vse črne figure sodelujejo v
napadu. 35.Dd3 Dc5 36.Tb1
Te3 37.Dd4 Ta2+ 38.Kd1 Tf3:
39.Df4: Tf4: 40.Ta2 Dg1+ in
beli se je pred številnimi grož-
njami vdal!

KRAMNIK – NUNN (Manila 1992)

Kraljevo indijska obramba

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Lg7 4.e4
d6 5.f3 0-0 6.Le3 c5?! Dvoren-
zna poteza, ki je slabša od
6...e5, kot je igral Kasparov v
predhodni partiji. 7.de5 de5
8.Dd8: Td8: 9.Lc5: beli hrabro
vzame ponujenega kmeta, saj

hitrejši razvoj črnih figur ni
pravo nadomestilo. 9...Sc6
10.La3 a5 11.Td1 le6 12.Sd5:
13.cd5 Sb4 14.Lb5! Odlična
poteza, ki otežuje razvoj črnih
figur.

14.Sc2+ 15.Kf2 Sa3: 16.ba3 e6
17.d6 e5 18.Se2 Lf8 19.d7 Beli
kmet je prodril na sedmo vrsto,
kar je črni zagotovo podcenil.
19...La3: 20.g4 h6 21.h4 a4
22.Td3 Lb2 23.g5 hg5 24.hg5
Sh7 25.f4 Napad belih kmetov
na kraljevem krilu se bo kmalu
obrestoval. 25...Ta5 26.Td5 f6
Nunn se večje brani.

Vendar pa ga čaka neprijetno
presenečenje! 27.Th7:!! Žrtev
kvalitete s ciljem kmečkega
prodora belega na kraljevem
krilu. 27...Kh7: 28.gf6 ef4
29.e5 Kh6 30.Sf4: Le5: 31.Te5:
Td7: 32.Ld7: Te5: 33.f7! in
črni se je vdal.

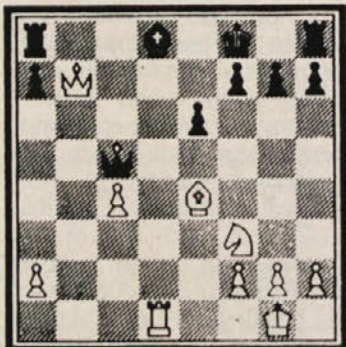
Sedaj bi na 33...Kg7 sledila
kombinacija 34.f8D+ Kf8:
35.Sg6+ Kf7 36.Se5+ Kf6
37.La4 in beli zmaga!

Brez velikih napak in spre-
gledavščin, ki so jih v partijah
delali vele mojstri, tudi na
olimpiadi ni šlo.

ANAND – ROBATSCH (Manila 1992)

Francoska obramba

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 de4
4.Se4: Le7 5.Sf3 Sf6 6.Ld3
Se4: 7.Le4: Po mirni menjal-
ni varijanti francoske obrambe,
beli želi prevzeti iniciativo.
7...e5 8.0-0 Sd7 9.De2 cd4
10.Td1 Sc5 11.Td4 Db6 12.Le3
Anand žrtvuje kmeta, ki ga
Robatsch hrabro vzame.
12...Db2: 13.Tad1 Lf6
14.Td8+?! Anand z žrtvijo
kvalitete preprečuje črnemu
rokado. 14...Ld8: 15.Lc5: Ld7
16.Dd3 Db5 17.e4 Dc5:
18.Dd7:+ Bela dama je sicer
vdrla v črni tabor, vendar ob

reduciranem materialu ni for-
sirane poti do zmage belega.
18...Kf8 19.Db7: (Glej poz-
icijo na diagramu)
Vodja črnih figur je v pasivnem
položaju in ne najde dobrega
obrambnega odgovora, sicer
ne bi odigral samomorilnega
nadaljevanja 19...g6?? in se po
20.Da8: vdal!

V poziciji na diagramu je po
19. potezi Ananda za vse
ostalo nepoznano, zakaj
avstrijski vele mojster ni odi-
gral 19...Tc8. Verjetno ni videl
nadaljevanja 20.Se5 Dc7
21.Td8: Td8: in beli ne sme
vzeti dame na polju c7, saj
grozi mat na prvi vrsti! Tudi na
20.Td7 sledi 20...Tc7!
21.Td8: Ke7 22.Th8: Tb7:
23.Lb7: Db4 24.Le4 Dc4 in
črni zmaga. Zaključek poln
šahovskega slepila!
Komentar partij: Silvo Kovač

SLOVENSKI VESTNIK – ŠPORT

Ekipa Globasnice s predsednikom Sadovnikom (zadaj levo) in trenerjem Pučljem (desno) bo v 1. razredu-D
gotovo večkrat presenetila.

Z novim vodstvom do zmage Sele zapravile 11-metrovko, Globasnica slavila z 1:0

Odkar je Bernard Sadovnik v Globasnici prevzel mesto predsednika športnega
kluba, se je tudi sreča vrnila v ta podjurski kraj. SAK je dovolil kar petim mladim
perspektivnim nogometašem prestopiti h Globasnici - kar nikakor ni običajno - in
povrhu je že v prvi tekmi selski legionar Radosavljevič streljal enajstmetrovko
mimo globaških vrat.

V hudi poletni vročini si je
tekmo ogledalo le okoli 100
gledalcev, ti pa so že od
začetka lahko sledili
napetemu spopadu. 8.
minuta: po dveh ali treh
dobrih možnostih za Sele je
Nanti Travnik spet prodril v
kazenski prostor, tam pa ga
je mladi Tratar podrl. Sodnik
Obwurzer je takoj dosodil
enajstmetrovko, Radosavlje-
vič pa pošlje žogo mimo gola!
Selani, pri katerih sta
manjkala poškodovana
Aleksander Mak in Ahim
Oraže, so bili kljub temu
šoku v prvem polčasu boljše
moštvo, dobili so več dvobo-
jev in vsaj na videz so imeli

boljše možnosti za zadetek.
Rutina pa jih ni obvarovala
zadetka. Mladi Globašani,
pri katerih sta največ dela
opravila Zankl in Grubelnik,
so igrali vse bolje.

Pet minut po začetku dru-
gega polčasa je Kordesch
nadigral selsko obrambo in
sam zaključil. Erih Oraže v
 голу Sel je bil pri tem zadetku
brez možnosti, svojo ekipo
pa je v nadaljnjem obvaroval
višjega poraza.

Drugi polčas je bil povsem
v znamenju Globasnice. Na
stranski liniji je moštvo dirigi-
ral novi trener iz Slovenije
Maks Pučelj, ki je bil s Preva-
ljami trikrat zaporedoma

prvak. Na nasprotni strani pa
je novi trener Sel Rajko
Kožar iz Kranja spodbujal
svoje obrambne igralce.

Kot se v tekmah s tesno
prednostjo (v golih pogosto-
krat zgodi, so tudi tokrat
Selani imeli edinstveno pri-
ložnost za neodločen izid tik
pred koncem, toda sreča jim
ni bila naklonjena.

Globasnica: Preitenegger;
Fera, G. Sadjak, Tratar, Zankl,
Grubelnik, Hren, Pasterk (46.
Micheu), S. Sadjak, Pleschgat-
ternig, Kordesch (70. Silan).

Sele: E. Oraže; Pristovnik,
Radosavljevič, Božič, Čertov, F.
Oraže, M. Oraže (80. Gregorič),
V. Oraže, Hribernik (75. D.
Oraže), Kreutz, Travnik.

NOGOMETNI TELEGRAMI

Koroška liga

Lienz - SAK 1:2

Postava SAK: Preschern;
Savič, M. Sadjak, L. Sadjak,
Čertov, Gröss, Šmid (81. Wie-
ser), Ramšak, Blajs, Lippusch,
Hober (70. Urschitz).

Goli: L. Sadjak (3., avtogol),
oz. Lippusch (17.), Gröss (48.).
Rdeči karton: Brejcha (54.,
Lienz).

Spodnja liga-vzhod

ATUS Borovlje - Bilčovs 2:0

Postava (B): Slapnig; Rajno-
vič, Partl, Kuess, Durnik,
Weichboth, Rauter, Quantsch-

SAK-TRG

V nedeljo, 9. avgusta 1992,
ob 18. uri na igrišču v Trnji
vasi

nig, Hobel (40. Fischer), Schau-
nig, Paulitsch.

Gola za Borovlje: I. Struger
(30. 11-m, 90. 11-m).

Žrelec - Železna Kapla 3:3

Postava (ŽK): Rus; Rozman,
Grubelnik, Kukovica, Köck,
Baloh, Germadnik, Reinwald,
Kucher (67. Lippusch), Ram-
šak, Jenschatz, (46. Wichar).

Goli za ŽK: Grubelnik (29.),
Reinwald (52. 11-m), Ramšak
(91.). Rdeča kartona: Rozman
(24.), Reinwald (60.).

1. razred - D

Dobrla vas - Metlova 2:1

Postava (D.v.): Hofstätter;
Velik, Precounig, Širnik,
Opietnik, Luschnig, Prosen
(75. Schippel), Karel, Kupri-
vec, Marin, Appe.

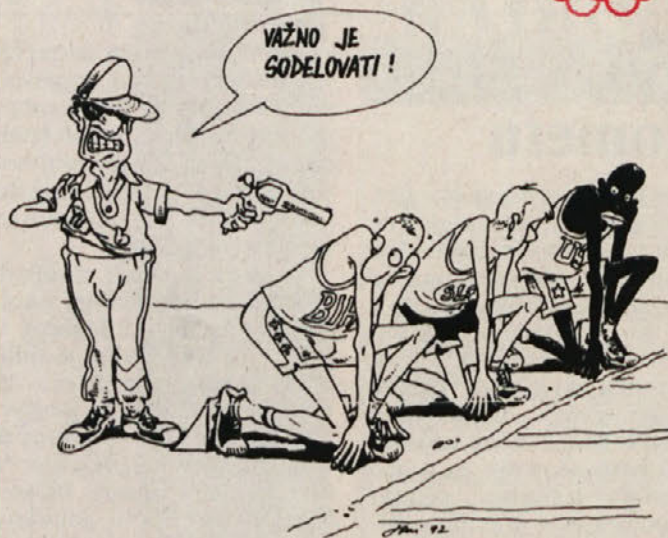
Goli: Kuprivec (20., 80.), oz.
Poličar (60.). Rdeči karton:
Karel (60.).

Šmihel - Šentštefan 1:4

Postava: Bricman; Berch-
told, Höller, Krewalder, Wal-
ter, Schein, Schwegl, Juvan,
Buchwald, Klančnik, Motschil-
nik.

Gol: Motschilnik (30.). Sod-
nik: Tschopp (katastrofa len,
prisodil Šentštefanu dve 11-m
po krivem).

BARCELONA '92

Franco Juri „DELO“